

Handläggare
Kerstin Bratt
Telefon:08-508 21 470

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-03-21

Verksamhetsberättelse 2023 Solberga/Sjöängens förskolor

Solberga/Sjöängens förskolor

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	6
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	10
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	14
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	19
Uppföljning av ekonomi	21
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget	21
Investeringar	21
Medel för lokaländamål	21
Övrigt	21
Systematiskt kvalitetsarbete	21
Redovisning av synpunkter och klagomål	21
Övrigt	23

Sammanfattande analys

Förskolorna leds av en rektor med det övergripande ansvaret för utbildningens alla delar; ekonomi, personal, arbetsmiljö och pedagogisk verksamhet. Två biträdande rektorer ansvarar för det operativa arbetet på fyra förskolor var. Under hösten har en av de biträdande rektorerna gått i pension och ny biträdande rektor tillträdde tjänsten i mitten av september. Chefsbytet har gått smidigt och vi har kunnat fortsätta arbetet planenligt.

Ledningsgruppens arbete kännetecknas av flexibilitet och snabba beslut då ser vi att vi att vi ofta hamnar i ett läge där akuta situationer måste lösas. Vi behöver även kommande år prioritera de strategiska frågorna på våra möten och fokusera på de organisatoriska förutsättningarna vi formar för att få en hållbar, likvärdig organisation.

Vi är i en process med att forma likvärdiga förskolor med hög kvalitet. Arbetet för att höja kvaliteten och därigenom öka likvärdigheten mellan förskolorna har fungerat som en röd tråd i all planering. Förskolorna har arbetat utifrån ett tillgänglighetsperspektiv och fokuserat på att alla barn ska ha möjlighet att mötas av förskolepersonal som har kompetens, kunskap och förutsättningar att möta barnet/barnen så att de pedagogiska relationerna håller en hög kvalitet. Förskolornas organisation, möten och kvalitetsåtgärder i form av föreläsningar och pedagogiska nätverk har utgått från detta perspektiv. Ledningsgruppen ser en positiv utveckling med ökad medvetenhet om tillgänglighet och inkludering för alla barn i lärmiljöerna. Dock finns det fortsatt skillnader mellan avdelningarna. Det kan bero dels på bristande kompetens hos personalen dels med en minskande andel förskollärare samt personal som inte behärskar svenska tillräckligt bra för att de ska kunna främja barnens språkutveckling på svenska eller tillgodose sig kompetensutveckling.

Medarbetarenkäten visar att enhetens medarbetare upplever att målen för verksamheten är tydliga och följs upp på ett bra sätt i hög uträkning medan upplevelsen av det nära ledarskapet och medarbetares upplevelse av delaktighet har sjunkit. Detta stödjer den analys som visar att ledningsgruppen ofta hamnar i akuta situationer och behöver prioritera en hållbar organisation som är tydlig för alla medarbetare.

Förskoleundersökningen visar att vårdnadshavarna till 82% är i helhet nöjda med sina barns förskola och upplever den trygg och säker. Det skiljer dock en hel del mellan enhetens förskolor och man kan även se stora skillnader på avdelningar inom samma förskola. Vi ser att vi behöver utveckla vårt sätt att kommunicera digitalt och att ge vårdnadshavare möjlighet till delaktighet och inflytande. Dessa två områden tillsammans med att synliggöra barns utvecklings och lärande tror vi har fått lägre resultat på grund av att vårdnadshavare upplever Skolplattformen som krånglig och svårtillgänglig. Vi behöver fortsätta arbete för att få vårdnadshavare intresserade av den digitala informationen och dess innehåll eller alternativa sätt för att vårdnadshavare tydligare ska kunna följa sitt barns utveckling och lärande.

Enheten redovisar en budget med underskott. Detta underskott har orsakats mycket på grund av det rådande ekonomiska världsläget med högre kostnader för varor och tjänster. Vi har även ökat antal medarbetare på två av enhetens förskolor för att kunna tillgodose att verksamheten utformas för att möta de barn som är i behov av särskilt stöd. Löneökningarna och det minskade barnantal på två av enhetens förskolor har även bidragit till underskottet. Ett

högre antal barn än vad som var budgeterat så även upp sin plats inför sommaren. 2024 ser vi att barnantalet ökar på våra förskolor och alla enhetens förskolor kommer att ha fulla grupper vilket borde leda till en mer hållbar ekonomi.

Kvalitet- och utvecklingsarbete

Ökad likvärdighet mellan förskolorna (miljöer och förhållningssätt)

Enheten är en sammanslagning av tre olika enheter i Älvsjö med olika rutiner och arbetssätt. Enheten behöver under nästa år fortsätta arbeta för en likvärdig hög nivå på förskolorna med fokus på likvärdiga lärmiljöer och förhållningssätt.

En stor variation i likvärdigheten finns fortfarande i både förskolornas inomhus och utomhusmiljö. Förskolorna har kommit olika långt i sitt arbete med organisation, struktur, material och pedagogernas förhållningssätt. Det finns ett stort behov av utökat pedagogiskt stöd och ledning i arbetet med likvärdighet, så att läroplanens intentioner och Stadsdelens gemensamma ställningstaganden för likvärdiga lärmiljöer uppfylls. Ledningsgruppen ser att det påbörjade arbetet med att skapa en likvärdig kvalitet på enhetens förskolor går i positiv riktning framåt och behöver fortsätta fokusera på det systematiska kvalitetsarbetet och tydlighet med målsättningar. Barnskötarnas kompetens har höjts genom de interna pedagogiska nätverken i enheten. Det behövs fortsatt kompetenshöjning dels för att öka likvärdigheten mellan yrkesgrupperna dels för att erbjuda en mera likvärdig utbildning.

Pedagogiska lärmiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv/ specialpedagogiska insikter

Ledningen har genomgående under året arbetat med pedagogiska lärmiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv. Detta för att ge medarbetare en fördjupad förståelse kring hur förhållningssätt, pedagogisk planering och fysisk lärmiljö samspelar och är avgörande i arbetet för att närma sig enhetsmålet. Ledningsgruppen har använt sig av tillgänglighetsmodellen från specialpedagogiska skolmyndigheten som utgångspunkt. Vi ser att medarbetarnas specialpedagogiska insikter ökat genom barnkonferenser och handlingsplanernas utformningar och enheten är bättre rustad för att möta alla barns behov och kunna inkludera dem i undervisningen och utbildningen efter året. Ledningen kommer att fortsätta med detta utvecklingsarbete genom verksamhetsplanen för 2024.

Språk och kommunikation, läsmiljöer

Stadsdelen har under 2022 beviljats stadsbidrag för att stärka språkarbetet på förskolorna. Pengarna har använts till att köpa in material med målet att utforma stimulerande och tillgängliga basmiljöer/läsmiljöer. Arbetet med tillgängliga miljöer/läsmiljöer har fortgått under hela 2023.

De flesta arbetslagen beskriver fokusarbetet i projekten som framgångsrikt och ser ett förändrat kunnande hos barnen vad gäller exempelvis ökat ordförråd och berättande. Alla avdelningar har idag en särskild läsmiljö och inkluderar högläsning i den dagliga rutinen för barnen och oftast i samband med vilan.

Kompetensutveckling

På APT har medarbetarna genomgått den grundläggande e-utbildningen i brandskydd.

Utbildningen kommer sedan att genomgåas var tredje år. Enhetens kockar har på ett köksmöte genomfört e- utbildningen "Energieffektivt beteende i storkök".

På enhetens utvecklingsdagar i augusti har medarbetarna och chefer genomgått utbildningen i dataskydd och informationssäkerhet. Medarbetare och chefer har också genomgått utbildningen i Hot och våld.

Fyra pedagoger från enheten har deltagit i Hermods utbildning Praktisk språk- och kommunikationsträning för förskolepersonal via Skolverket.

Enhetens medarbetare har tagit del av utbildningsfilmerna Lärande för hållbar utveckling "Börja med maten".

Alla medarbetare ha tagit del av utbildning ledd av stadsdelens psykolog; "Att förstå och stödja utagerande barn i grupp".

Enheten har två barnskötare som studerar till förskollärare.

De fackliga organisationerna har hållit i arbetsmiljöutbildningar för nya ombud. Biträdande rektor och rektor har deltagit i arbetsmiljöutbildning.

Två av enhetens förskolor har deltagit i ledarskapsutbildning. Utbildningen är främst riktad till förskollärarna för att stärka ledarskapet.

Agenda 2030

Våra insatser stödjer och bidrar till mål 4. God utbildning till alla, 5. Jämställdhet, 10. Minskad ojämlikhet samt 12. Hållbar konsumtion och produktion i enlighet med Agenda 2030.

Verksamheten arbetar med att sortera matavfall, minska matsvinnet och minska användningen av plast och engångsartiklar. Vi har genomfört åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.

Barnen delas in i mindre gruppkonstellationer över dagen för att alla barn ska komma till tals, pröva demokratiska arbetsformer och utveckla förmåga att samarbeta.

Barns intressen, teorier, hypoteser och behov ligger till grund för projektplaneringen. För att motverka traditionella könsroller observeras barns lek och miljö kartläggs.

Ett interkulturellt förhållningssätt präglar undervisningen med särskild hänsyn till Barnkonventionen. Barns rättigheter beaktas i alla beslut som berör barnen.

Vi har införskaffat normkreativa böcker för att ge alla barn möjlighet att utvecklas utan att begränsas av andras föreställningar och stereotyper. Enheten behöver fortsätta att diskutera att synliggöra de normer som styr oss alla, som gör vissa saker till normala och andra till avvikande. Under 2024 kommer enhetens pedagoger få mötas och diskutera kring demokrati och barnrättsfrågor. Detta kommer ske i olika nätverk och som grund för diskussionerna kommer vi använda oss av boken "Demokrati - Teori och praktik i förskolan" av Jenni Nilsson och Mimmi Örberg.

Medarbetarnas delaktighet

Underlaget för rapporten utgörs bland annat av lärloggar på Skolplattformen och de analyser medarbetarna gör. Medarbetarna görs även delaktiga via samtal och i de olika mötesforum som enheten har. På APT i december arbetade vi med frågor kring trivsel, lika rättigheter och möjligheter på arbetet och en budget i balans. Medarbetarnas idéer kommer vi att sammanställa och bland annat använda som underlag till VP 2024

VB kommer att behandlas på APT i januari.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	35,7 %	0 %	35,7 %	34,9 %	33 %	33 %	VB 2023
  Antal barn per grupp	17,9 barn/avd.			18 barn/avd.	15	15	VB 2023
Analys Antal barn per barngrupp är något högre än årsmålet. Det beror på söktryck och ekonomiska förutsättningar.							
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,5 st			5,17 st	4,9	4,9	VB 2023
Analys Enheten ligger över årsmålet vid mätillfället.							
  Förskollärartäthet	15,5 st				15,5 st	15,5	VB 2023

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete ligger som ett raster över hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska

arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2025-06-01	
 Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utreda hur arbetet med läroplansmålen under hela förskoleperioden kan utvecklas.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2023-12-31	

Enhetsmål: Solberga- Sjöängens förskolor utformar sina lärmiljöer utifrån stadsdelens gemensamma ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Alla avdelningar utformar en basmiljö med tydliga mötesplatser utifrån tillgänglighetsmodellen
- Förskolornas pedagogiska utemiljö bidrar till att barnen på enhetens förskolor tar del av daglig rörelse

Analys

Stadsdelen har under 2022 fått stadsbidrag för att stärka språkarbetet på förskolorna. Pengarna har använts till att köpa in material med målet att utforma stimulerande och tillgängliga basmiljöer/läsmiljöer.

Arbetslagen har under året skapat undervisningsmiljöer där barn stöttas i sitt lärande utifrån ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig miljö. En lärmiljö består av en fysisk miljö,

social miljö och pedagogisk miljö som tillsammans skapar förutsättningar för lärande. Dessa behöver arbetas parallellt med för att skapa gynnsamma förutsättningar. Förskollärare har genom intern fortbildning fått en ökad förståelse för begreppet tillgänglighet och hur deras lärmiljöer bäst utformas för ökad inkludering. Detta har lett till att basmiljöerna utvecklats i enheten vilket gett barnen gynnsammare förutsättningar att utvecklas och lära. Vi kan genom arbetslagens analyser se att läsmiljöerna lett till ökad kommunikation mellan barnen vilket lett till exempelvis ökat ordförråd och förmåga att uttrycka sin vilja hos barnen.

Förskoleundersökningen visar att vårdnadshavare instämmer med att den pedagogiska lärmiljön fortsatt håller hög kvalitet. En marginell höjning tyder på förbättring även i vårdnadshavares uppfattning.

Enheten har använt sökta medel ur enhetens fond till att fortsätta sitt arbete med likvärdiga och tillgängliga miljöer. Enhetens kvalitetsgrupp har genomfört workshops med enhetens barnskötare som målgrupp. Syftet har bland annat varit att öka medvetenheten kring läroplansuppdraget. Genom medarbetarsamtalen kan ledningen se en ökad medvetenhet hos barnskötare vilket gör att workshops som intern fortbildning kommer att fortsätta genom verksamhetsplan 2024.

Projektarbetet med barnen har haft fokus på språk och litteratur. Alla arbetslag har fokuserat på att dokumentera sin undervisning kring läroplanens mål för språk och kommunikation vilket gett goda resultat. Fortsatt arbete med att inkludera digitala verktyg i undervisningen behövs då många avdelningar saknar analys kring användandet. Enheten har en nyckelperson som utvecklat arbetet kring digitala verktyg och fortsatt kommer att arbeta med detta 2024.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Arsmål	KF:s årsmål	Period
■ Andel vårdnadshavare som upplever att barnet använder digitala verktyg i sitt lärande				70	73		2023
Analys Frågan borttagen ur undersökningen.							
◆ Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen	81			81	82		2023
Analys Enheten anser att målet är uppnått.							
● Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk	83			81	82		2023

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i samverkan med utbildningsnämnden.	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna.	2023-01-01	2023-08-31	
✓ Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.	2023-01-01	2023-12-31	

Enhetsmål: Alla barn i Solberga- Sjöängens förskolor utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barn utvecklar sin förmåga att lösa konflikter.
- Barn utvecklar förståelse för allas lika värde

Analys

Arbetslagen skriver sina analyser i Skoplattformens verktyg Planering och bedömning.

I arbetslagens systematiska kvalitetsarbete i planering och bedömningsmodulen ingår arbetet med aktiva åtgärder kring diskriminering och kränkande behandling. Varje arbetslag har gjort en kartläggning utifrån dokumentation av barngruppen och har planerat därefter för aktiva åtgärder för varje barngrupp som i slutet av läsåret analyseras. I arbetslagens analyser kan man läsa om hur barn har utvecklat sina förmågor i att samarbeta och lösa konflikter genom ett medvetet arbetssätt bland pedagogerna. Alla arbetslag har kontinuerligt använt Skoplattformens lärloggar för att dokumentera barns lärande och förändrade kunnande. Flera avdelningar beskriver arbetet med barnkonventionen och Stopp min kropp som framgångsrikt. Andra har använt sig av ”kompisböcker” för att närma sig ämnet kring alla människors lika värde med barnen. Arbetslagen beskriver vikten av att vara aktiva, nyfikna och närvarande pedagoger som en framgångsfaktor. Att vara goda förebilder är även det av stor vikt. En annan framgångsfaktor för att ge barn möjlighet att utveckla omsorg och empati har varit att arbeta i mindre grupper. Det är något som beskrivs i alla avdelningars analyser och något som många nämner är något de önskar kunna ägna mer tid åt.

Samtliga medarbetare har under utvecklingsdag i maj tagit del av resursteamets fortbildning kring utåtagerande barn i grupp för att utveckla arbetet med en inkluderande utbildning. Detta har följts upp på nätverk för förskollärare.

Biträdande rektorer har fokuserat den interna fortbildningen kring specialpedagogiska skolmyndighetens tillgänglighetsmodell. Det har lett till ett vidgat perspektiv på den pedagogiska lärmiljön på enheten och utformningen av de flesta avdelningars lärmiljöer har förändrats vilket har ökat tillgängligheten för barnen och inkluderingen har ökat. Trots detta ser enheten att demokrati och barnrättsfrågor behöver belysas ytterligare. För att öka pedagogernas kompetens inom området kommer enhetens nätverk under våren 2024 fokusera kring demokrati och barnrätt utifrån boken "Demokrati- Teori och praktik" av Jenni Nilsson och Mimmi Örberg.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

— Ingen

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och föreningsliv

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens enheter integrerar kultur i verksamhetens vardagliga arbete. Särskilda medel finns avsatt för detta. Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Förskolan är därför en given mötesplats som kan

ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Unga får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag och bidrar på det sättet att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelsområdet.

Förvaltningen initierar samarbeten som utvecklar och stärker nätverk till och mellan föreningar och deras verksamheter. Bland annat planeras kulturprojekt som i samverkan med föreningar, förskolor, skolor, fritidsaktiviteter bjuder in till samverkan, synliggör aktörerna och stimulerar till samarbete.

Ett utvecklingsarbete pågår för att bygga kontaktytor och samarbeten mellan olika föreningar och verksamheter. Syftet är att utveckla och bredda deltagandet, nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Vid bidragsgivning till föreningar samordnas regler och arbetssätt med stadens andra bidragsgivare för en effektivare handläggning och bättre service. Arbete pågår för att tydliggöra och utveckla regler och syfte med bidrag till föreningar samtidigt som en rättssäker process säkerställs och oegentligheter motverkas.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i stadsdelsområdet. Stadsdelsområdets parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation.

Förväntat resultat

- Kultur- och fritidsaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.
- Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.
- Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.
- Boende i stadsdelsnämndens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

- Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. samarbete med föreningar och nätverks mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Enhetsmål: Enheten erbjuder kultur för, av och med barn

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

-Barnen tar del av olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan av barn, med barn och för barn.

Analys

Genom de lärloggar pedagogerna skriver på Skolplattformen kan vi se att många av enhetens barn har tagit del av dansföreställningar och teaterbesök. Flertalet barngrupper besöker biblioteket och till en del förskolor kommer bokbussen. Några barngrupper har även besökt Skansen för att bland annat träffa Kapten Reko. Under maj månad har en teatergrupp spelat teater utomhus på en av enhetens förskolor. Hundra barn har sett föreställningen. I november var en teatergrupp på två av enhetens förskolor och spelade en dans och musikföreställning. Cirka 75 barn fick då möjlighet att se föreställningen.

På förskolorna finns det i den pedagogiska miljön tillgång till olika uttrycksformer med möjligheter till eget skapande i form av målning, lera, drama, dans och musik med mera. Förskolan har återkommande traditioner som vidgar begreppet kultur.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,22 kg CO2 per kg livsmedel				1,4 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	2023

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens klimathandlingsplan samt miljöprogrammet i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan sträcker sig fram till slutet av 2023. Stadsdelsnämnden tar med sin handlingsplan ett krafttag vad gäller miljö- och klimatfrågorna, och växlar nu upp arbetet ytterligare i och med skärpta miljö- och klimatmål.

Stadsdelsnämnden arbetar med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av bland annat utbildningar i energieffektivt beteende i storkök och hållbara kontor, samt utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2023 ska tydliga miljökrav ställas för att minska nämndens indirekta klimatpåverkan.

Verksamheter som köper in livsmedel ska genom ökad medvetenhet minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska stadsdelsnämnden få ner sina utsläpp från livsmedel ytterligare under 2023. Livsmedelsinköp är stadsdelsnämndens största källa av växthusgaser.

Stadsdelsnämnden kommer att utveckla former för att inkludera civilsamhälle och näringsliv i klimatarbetet i större utsträckning. En del i detta är att arbeta med utökad medborgardialog.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har slutfört samtliga aktiviteter i den lokala miljö- och klimathandlingsplanen.
- Klimatpåverkan från konsumtion har minskat, stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation och klimatanpassningsåtgärder har vidtagits.
- Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin och matavfall sorteras i alla lokaler där det är möjligt.
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning har minskat med en fjärdedel av mandatperiodens mål om en 10 procentig minskning.
- Användningen av plast och engångsartiklar har minskat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämndens medarbetare som arbetar i tillagningskök eller mottagningskök ska gå e-utbildningen om energieffektivt beteende i storkök	2023-01-01	2023-12-31	

Enhetsmål: Enheten arbetar för att stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Allt matavfall återvinns på enhetens samtliga förskolor
- Användning av plats och engångsartiklar minimeras
- Enhetens medarbetare som arbetar i tillagningskök ska gå e-utbildningen om energieffektivt beteende i storkök

Analys

Enhetens medarbetare som arbetar i tillagningskök har genomgått e- utbildningen om effektivt beteende i storkök.

Vi har på grund av en ombyggnad i ett av enhetens kök har vi fått lov att använda en del engångsmaterial.

Allt matavfall återvinns på samtliga förskolor i enheten.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	83,7				88	88 %	2023
Analys Enheten arbetar vidare med att nå målet.							
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	63,28 %				70 %	70 %	2023
Analys Enheten når inte målet då livsmedelskostnaderna har ökat och ekologiska varor är dyrare än icke ekologiska.							

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giftfria verksamheter

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Chemsoft och Byggvarubedömningen. Under 2023 ska arbetet med de båda verktygen utvecklas, i syfte att vässa arbetet.

Vidare nås målet genom att växla upp arbetet med skadlig påverkan från livsmedelsinköp. Stadsdelsnämnden ska undersöka orsaker till att nämnden historiskt sett haft svårt att nå målen för ekologiska livsmedel, samt se över möjliga lösningar för bättre måluppfyllelse framöver. Till detta hör också arbetet med att utveckla strategier för miljö- och klimatsmarta inköp av livsmedel inom äldreomsorg och social omsorg - där förskoleavdelningens lyckosamma arbete under de senaste åren fungerar som modell.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Stadsdelsnämnden har en plan som följs för att bygg- och anläggningsprojekt följer kraven i Byggvarubedömningen.
- Det finns ett systematiskt arbete för att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel och animalier som har krav på djurskydd samt restriktiv antibiotikaanvändning ökar inom stadsdelsnämndens alla verksamheter som köper in livsmedel.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2023-12-31	

Enhetsmål: *Enheten bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter*

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Andel inköpta ekologiska livsmedel är sammanlagt minst 70% på enheten
- All avdelningar har nått nivå 2 i kemikaliesmart förskola
- Matsvinn minimeras

Analys

Med de ökade livsmedelspriserna, så har det visat sig vara svårt att nå 70% ekologiska inköp. Enhetens andel ekologiska livsmedel ligger på 64% vilket får anses vara ett gott resultat. För att öka andelen ekologiska inköp så kommer kockarna i enhetens kocknätverk att fortsätta att inspirerar varandra till inköp och diskuterar matsvinn, vegetarisk och ekologiskmat. Kockarna använder Agresso som inköpsmodul. Andel ekologiska varor följs upp månadsvis på varje förskola med rektor.

Enheten arbetar med att minimera matsvinnet. Kockarna serverar maten till avdelningarna i mindre uppläggningsskålar som sedan fylls på för att minimera matavfallet. På APT har enheten tittat på och diskuterat kring utbildningsfilmerna Lärande för hållbar utveckling "Börja med maten".

Vi har arbetat för att alla avdelningar ska nå minst nivå 2 i kemikaliesmart förskola genom att göra medvetna inköp. De ekonomiska medel vi fått tilldelade för att kunna uppfylla nivå 2 har vi använt främst till att ersätta gamla mattor och möbler.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

— Ingen

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom tilldelad ekonomisk ram

— Ingen

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Nämndens lokalförsörjningsplan tas fram i samband med Underlag för budget 2024-2026. I lokalförsörjningsplanen slås nämndens långsiktiga arbete med lokaler fast, i syfte att tillgodose verksamheternas krav på ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Inriktningen framåt är att hyra lokaler av stadens fastighetsägande bolag. Under 2023 kommer nämnden att öppna en ny förskola om sex avdelningar i kvarteret Zachrisberg nära Årstabergets pendeltågsstation.

Förväntat resultat

- Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- Stadsdelsnämnden hyr lokaler som är ändamålsenliga och kostnadseffektiva

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom sin ekonomiska ram

■ Uppfylls inte

Förväntat resultat

-En budget i balans

Analys

Ökade kostnader för löner, livsmedel och tjänster tillsammans med ökade övriga personalkostnader för friskvård utköp av medarbetare och ett sänkt barnantal har bildat ett underskott i förskolans budget. Vi har även ökat antal medarbetare på två av enhetens förskolor för att kunna tillgodose att verksamheten utformas så att barn i behov av särskilt stöd får det stöd och de utmaningar de behöver.

En översyn av personaltätheten och barnantalet görs dagligen, då dessa två faktorer och sambandet mellan dem ger störst ekonomisk effekt. Vi har ett tätt samarbete med förvaltningens köhandläggare så att erbjudanden om förskoleplats skickas ut . All personal på förskolan får kontinuerlig information om budgetläget på APT.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Sjukfrånvaro 	10 %	2,8 %	10,2 %		9 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
Analys	Sjukfrånvaro har sänkts och ligger nästan i linje med årsmålet. Enheten har haft ett antal långtidssjukskrivna under året. Två av dem har gått vidare till andra anställningar nu.						
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	3,9 %	2,8 %	3,9 %		3,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2023
Analys	Enhetens sjukfrånvaro ligger något högt i förhållande till målet.						

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

— Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet att ha fokus inom områdena; anställningar, arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap.

Goda och trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är

tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. Rekryteringsprocessen säkerställer att rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med verksamhetens kompetensförsörjningsplan och bemanningsstrategi.

Systematiskt arbete inom arbetsmiljöområdet är ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. För skyddsombud och chefer hålls gemensam utbildning i grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete regelbundet.

Att arbeta främjande och förebyggande med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron och skapa en god social och organisatorisk arbetsmiljö är prioriterat. Friskvård är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Som personalförmån kan medarbetare i stadsdelsnämnden ta ut friskvård på arbetstid när arbetet och verksamheten så tillåter. Förvaltningen arbetar systematiskt med kort- och långtidsfrånvaro enligt den rehabiliteringsprocess som är gemensam för staden.

Under perioden augusti – november utför alla enheter arbetsmiljöronder som även inkluderar ett avsnitt rörande årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultatet av den årliga uppföljningen summeras på avdelnings- respektive nämndnivå och följs upp i samverkansgrupper tillika arbetsmiljökommittéer. Resultatet analyseras och eventuella åtgärder som är gemensamma för en stor del av stadsdelsnämnden samordnas.

Ett aktivt strategiskt kompetensförsörjningsarbete utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. Varje verksamhet planerar kompetensutvecklingsinsatser och för att bibehålla en kontinuitet i verksamheten och stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering. Inom äldreomsorgen kommer den genomförda kartläggningen av formell kompetens ligga till grund för vidare utvecklingsinsatser för att säkerställa kompetensbehovet på kort och lång sikt. Vid rekrytering av chefer är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekrytering och urval.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och i det uppmuntra medarbetare att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus.

Chefer som är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom stadens chefsutvecklingsprogram och upphandlade insatser.

Förväntat resultat

- För de anställningar som ingås ska normen vara tillsvidareanställning på heltid.
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.
- Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.
- Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden tillsammans med förskoleenheterna ska fortsätta utveckla arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare inom ramen för det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2023-12-31	

Enhetsmål: Enheten är en god arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Sänkt sjukfrånvaro
- Ett gott arbetsklimat

Analys

Enheten behöver fortsätta sitt arbete med tidiga hälsosamtal och arbeta mer aktivt med arbetsmiljöfrågor.

Vi ser att medarbetarna har använt friskvårdsbidraget i stor utsträckning. Vilket vi hoppas ska kunna leda till ett ökat välbefinnande och minskad sjukfrånvaro.

Alla medarbetare har haft ett medarbetarsamtal. Under medarbetarsamtalet som har fokus på medarbetarskapet, har man en dialog om arbetet och hur man bidragit till verksamhetens kvalitet. Det lönesättande samtalet utgår från stadens lönekriterier.

På enheten har vi en arbetsmiljögrupp där skyddsombud och andra intresserade ingår tillsammans med rektor. Vid våra APT:n är arbetsmiljö en stående punkt på dagordningen.

På APT i december arbetade vi med frågor kring trivsel, lika rättigheter och möjligheter på arbetet och en budget i balans. Medarbetarnas idéer kommer vi att sammanställa och bland annat använda som underlag till VP 2024

Årets medarbetarenkät hade en AMI på 75 vilket får anses som ett gott resultat och ligger på samma nivå som stadsdelen i stort. AMI består av nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex samt tre delindex; Motivation, Ledarskap och Styrning. Handlingsplaner utifrån medarbetarenkäten har gjorts på APT och i enhetens arbetsmiljögrupp.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

— Ingen

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en hög beredskap i alla verksamheter

— Ingen

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden utför ett genomgripande arbete för att identifiera och analysera viktiga och samhällsviktiga verksamheter och processer. Stadsdelsnämndens kris-, kontinuitets- och beredskapsarbete är samordnat så att de hänger ihop, är effektivt och känt för de som berörs. Kunskapshöjande insatser inom krisberedskap och civilt försvar genomförs i stadsdelsnämndens verksamheter. Arbetet med krisstödsorganisation fortsätter, i syfte att ge stadsdelsområdets invånare stöd vid kriser. Stadsdelsnämnden avsätter resurser för att implementera de lokala tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet. Stadsdelsnämndens beredskap att hantera kriser och samhällsstörningar stärks genom ett systematiskt planeringsarbete samt övning.

De lokala anvisningarna för informationssäkerhet ska implementeras och alla medarbetare ska känna till hur nämnden arbetar med informationssäkerhet och dataskydd. Detta sker bland annat genom att de obligatoriska utbildningarna genomförs för samtliga medarbetare och genom det nätverk av informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer som finns på förvaltningen.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap inför kommande kriser.
- Risk- och sårbarhetsanalysen är genomarbetad, dynamisk och välkänd för relevanta funktioner.
- Samhällsviktiga verksamheter och de verksamheter som är av vikt för dessa har en kontinuitetsplan som är övad.
- Stadsdelsnämnden har tre permanenta trygghetspunkter.
- Nödvändig information om dataskydd och informationssäkerhet har nått och är begriplig för samtliga medarbetare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Alla medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna om dataskydd och informationssäkerhet	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Samtliga chefer ska genomgå utbildningen i informationssäkerhet och dataskydd som är framtagen för målgruppen	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Samtliga verksamheter ska ta fram en beredskapspärm där rutiner för krishantering ska finnas	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Stadsdelsnämndens verksamheter som bedöms vara samhällsviktiga eller är av vikt för dessa ska ha en uppdaterad kontinuitetsplan som är övad	2023-01-01	2023-12-31	

Enhetsmål: Enheten har en hög beredskap i alla verksamheter

● Uppfylls helt

Analys

Enheten har en Krisgrupp som träffas två gånger om året och vid behov. Krisgruppen har övat kontinuitetsplanen.

Alla förskolor har övat in- och utrymning.

På två av enhetens förskolor finns "Krislådor" med material att använda vid större kriser som till exempel längre strömavbrott.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Enheten hade ett budgetomfång på cirka 63 miljoner kronor. Enheten redovisar en budget med underskott. Detta underskott har orsakats mycket på grund av det rådande ekonomiska världsläget med högre kostnader för varor och tjänster. Vi har även ökat antal medarbetare på två av enhetens förskolor för att kunna tillgodose att verksamheten utformas för att möta de barn som är i behov av särskilt stöd. Löneökningarna och det minskade barnantal på två av enhetens förskolor har även bidragit till underskottet. Ett högre antal barn än vad som var budgeterat sa även upp sin plats inför sommaren. 2024 ser vi att barnantalet ökar på våra förskolor och alla enhetens förskolor kommer att ha fulla grupper vilket borde leda till en mer hållbar ekonomi.

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Redovisning av synpunkter och klagomål

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
Beröm	Antal beröm		3	1	4 st	Fantastisk förskola.
Från vem har klagomål, synpunkt eller avvikelser inkommit?	Annan (t.ex. okänd)					
	Medarbetare/verksamhet inom förvaltningen					
	Närstående (anhörig, god man, etc.)					

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
	Samverkanspart (ex annan förvaltning, Region Stockholm, Polis)					
	Skolinspektionen					
	Vårdnadshavare		4	5	9 st	<p>Inomhusklimatet verkade dåligt på förskolan. Vi hade problem under den perioden och det ska vara avklarat nu.</p> <p>Nya vikarier på förskolan. Vi har haft ett antal vikarier då pedagoger varit frånvarande och hoppas det ska bli bättre då vi nyanställt och flyttat ordinariepedagoger.</p> <p>Telefoner som inte fungerar. Vi har köpt in nya telefoner.</p> <p>Barn som blivit rivet på förskola. Pedagogerna har sett över sina rutiner för att minska risken att det återupprepas.</p> <p>Upplevd otrygghet på grund av utåtagerande barn. Möte har ägt rum med vårdnadshavare för att beskriva det pågående arbetet.</p> <p>Utåtagerande barn och brist på utevistelse. Handlingsplan kommer att skrivas i början på det nya året.</p>
Vad gällde klagomålet, synpunkten eller avvikelser?	Annat (ange vad i rapporteringsvyn)					
	Bemanning (Kontinuitet, vikarieanskaffning)			1	1 st	Nya vikarie som är okända.
	Bemötande		1		1 st	
	Beslut (missnöje, avsaknad av beslut, ej kommunicerat etc.)					
	Brister i information (utebliven info, obegriplig info, etc.)		1		1 st	
	Brister i rutiner/utförande av insats eller verksamhet					
	Fråga/idé					
	Fysisk inne- eller utemiljö (ej städad, avsaknad av material etc.)		1	1	2 st	<p>Inomhusklimatet uppfattades som dåligt. Vi hade problem med ventilationen under en period.</p> <p>Brist på utevistelse.</p>

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
	Hantering av personuppgifter					
	Kompetens					
	Kränkande behandling					
	Mat och måltider					
	Teknik, verksamhetssystem och IT-relaterade frågor					
	Tillgänglighet (öppetider, telefontider, fysisk miljö)		1		1 st	
	Utebliven/försenad insats eller aktivitet					
Återkoppling	Antal klagomål där återkoppling har lämnats		4	4	8 st	Återkoppling genomförd.
Åtgärder	Antal klagomål där åtgärder vidtagits			4	4 st	Nya telefoner inköpts. Översyn av bemanningen.

Övrigt